

ALINTILAR

“Bir kurbağanın denizin kıyısında yuvası vardı. Dâim herkese denizden söz ederdi. Gece gündüz onun hikâyesini anlatırdı. Denizden geldiklerini ve ondan konuşma, dinleme yerine geldiklerini söylüyordu. Kalb, bilginlik cevherini, ten ise kuvveti ondan buldu. Nereye baksam, nereden geçsem sadece o vardır. Birkaç balık ondan bu hikâyeyi dinlediler. Deniz aşkı kalplerinde filizlendi. Şevk âteşi canlarını tutuşturdu. Baştan ayağa kadar ayak oldular. Onun arzusuyla yola koyuldular. Denizi arayarak koşuşturmaya başladılar, dere tepe demeden yürüdüler. Bâzen sedef gibi dibe indiler, bâzen de çöp gibi kıyıya yöneldiler. Denizin ne adı vardı ne de nişanı. Artık umutlarını kaybederek yürüdüler. Kezâ, bir balıkçının yollarına kurduğu ağ önlerine çıktı. Hepsî ağa düştüler, can telaşıyla çırpınmaya başladılar. Balıkçı onları alıp kıyıya bıraktı. Bir kaç kımıldadı ve yüzünü denize çevirdi. Yarı ölü halde denize varınca maksad kadehini ona daldırdılar. Bilgileri ve görüşleri ortaya çıkınca, kurbağanın anlattıklarının ne olduğunu anladılar. Şuhûd denizinde canlanıp, huzur buldular. Onda gark olup, onda var oldular.”¹

“Allahım, Allahım bizi boş işlerle uğraşmaktan kurtar. Eşyanın hakîkatini olduğu gibi göster. Gaflet örtüsünü basîret gözümüzden kaldır ve eşyaları oldukları gibi göster. Yokluğu varlık sûretinde bildirme. Varlığın güzelliğine yokluktan perde çekme. Bu hayâlî sûretleri kendi güzelliğinin tecellîlerine ayna yap, senden örtülü ve uzak olmak için birer sebep yapma. Bu mevhum nakşlar bilginimizin sermayesi olsun, körlük ve câhilliğe âlet etme. Senden mahrum ve ayrı kalmamız hep bizdendir. Bizi kendimize bırakma. Bizi bizden kurtarmakla keremlendir ve bizi kendine âşına et.”²

Dolayısıyla şayet bir kimseye hakikat nûru gözüküyorsa onun gözü yoktur. Müşâhede mertebesine erişmeyen müellif tarafından ‘kör’ sayılmaktadır. “Hakîkatin nûru sana görünüyorsa gözün var demektir, hakkın şühûdunu görmüyorsan aklın var demektir. Eğer ikisi de sende varsa hem gözün hem aklın var demektir.”³

Bizim pîrimiz zâhidlerin bütün dediklerini iptal etti, Meyhâneye seccâde sermeligimizi irşâd etti.⁴

O’nun kemal sırlarının hazinesi biziz
O’nun cemal nûrlarının aynası biziz
O’nun celal perdelerini kaldıran biziz

¹ Câmî, Subhatu’l-Ebrâr, s. 589 – 590.

² Câmî, Levâiyih, s. 4.

³ Câmî, Rübâî, s. 96 – 97.

⁴ Câmî, Dîvân, 1. cilt, s. 203.

O'nun ihsan telleriyle alıp söyleyen biziz⁵

⁵ Cmi, Tuhfetü'l-Ahrr, (eviren: Yusuf z), s. 17.